

IMPEU

Наръчник с въпроси и отговори за граждани: „Научете повече за правата си като граждани на ЕС“

Improving Inclusion of EU Mobile Citizens

IMPEU

Подобряване на включването на мобилните граждани на ЕС

Работен пакет	Заглавие
4	IMPEU МЕХАНИЗМИ ЗА УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ
Дейност	Заглавие
A4.1	Разработване на Наръчник с въпроси и отговори за граждани: „Научете повече за правата си като граждани на ЕС“
Резултат	Заглавие
D4.1	Наръчник с въпроси и отговори за граждани: „Научете повече за правата си като граждани на ЕС“

Проектът IMPEU се финансира от Програмата на Европейския съюз за правата, равенството и гражданството (2014-2020). Съдържанието на този документ представлява само възгледите на автора и е единствено негова/нейна отговорност. Европейската комисия не поема никаква отговорност за използването на информацията, която той съдържа.

Въведение

Целта на ръчника за мобилните граждани на ЕС е да предостави информация, за да подпомогне участието на мобилните граждани на ЕС в политическия и социалния живот на техните приемни общности. Той съдържа отговори по въпроси от ключово значение за гражданите на ЕС: пътуване до и пребиваване в друга държава-членка на ЕС, намиране на работа и достъп до обезщетения, познаване на техните права като потребители и участие в демократичния живот на техните приемащи страни.

Ръчникът предоставя също така съвети относно службите на ЕС, с които гражданите на ЕС могат да се свържат в случай, че изпитват пречки пред упражняване на правата си като гражданите на ЕС. Той също включва списък на различни информационни източници, достъпни за мобилните граждани на ЕС на местно ниво, които могат да улеснят интеграцията им в местната общност на приемащите страни, като безплатни или на ниски цени езикови курсове, културни семинари, информационни пунктове и т.н.

Съдържание

ПЪТУВАНЕ.....	5
Документи за пътуване.....	5
Права на пътници	6
Пътуване с животни	7
Грижа за здравето и спешни случаи при пътуване	8
Носене на стоки от друга държава от ЕС.....	9
Шофиране в друга страна от ЕС	9
ПРЕБИВАВАНЕ.....	10
СЕМЕЙНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ	15
ПЕНСИИ ЗА ВЪЗРАСТ	15
ПРАВА НА ПОТРЕБИТЕЛИ.....	16
ПОЛИТИЧЕСКИ ПРАВА.....	16
КЪДЕ ДА ПОТЪРСИМ СЪВЕТ, КОГАТО НЕЩАТА СЕ ОБЪРКАТ	19
УСЛУГИ И ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ, ДОСТЪПНИ ЗА МОБИЛНИ ГРАЖДАНИ НА ЕС НА МЕСТНО НИВО	22
ПРАВНА СПРАВКА.....	22

ПЪТУВАНЕ

Документи за пътуване

1. Какви документи са ми необходими, ако искам да пътувам до друга държава-членка на ЕС?

По принцип, няма да е необходимо да показвате документ за самоличност, за да преминете граница между държавите от Шенген.

Страните от Шенген са всички страни на ЕС с изключение на България, Хърватия, Кипър, Ирландия и Румъния, плюс четирите държави извън ЕС: Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

Ако пътувате до или от държава, която не е в Шенген, полицията ще ви помоли да представите валидна лична карта или паспорт на границата.

Държавите от Шенген могат да решат временно да преустановят Шенген или да извършват проверки на самоличността на преминаващите границата на случаен принцип от съображения за сигурност. В този случай може да бъдете помолени да представите лична карта или паспорт на границата.

Независимо от това, имайте предвид, че в повечето страни от ЕС (може би дори във вашата страна) винаги трябва да носите със себе си валидна лична карта или паспорт. И накрая, авиокомпаниите са длъжни да проверят самоличността на пътниците си с личните им карти или паспорти при качване на борда и оставяне на багаж. Това важи и за полетите в границите на една и съща държава.

2. Ако нямам валидна лична карта или паспорт, мога ли да представя вместо това шофьорската си книжка?

Вашата шофьорска книжка не е валиден документ за самоличност и няма да бъде приета от авиокомпаниите и при евентуални гранични проверки.

3. Живея в друга страна-членка на ЕС. Мога ли да използвам картата си за пребиваване за пътуване до друга държава в ЕС?

Не, вашата карта за пребиваване, дори ако се нарича лична карта, не може да бъде използвана като документ при пътуване. За да преминете вътрешните граници на ЕС, трябва да представите или националната си лична карта или паспорт.

4. Когато бях на почивка в държава извън ЕС, загубих паспорта си. Моята родна страна няма посолство или консулство в тази страна и аз не знам какво да направя, за да получа документ за спешно пътуване и да мога да се върна у дома.

Ако вашата страна няма дипломатическо представителство в трета държава, като гражданин на ЕС имате право да бъдете защитени от дипломатическите или консулските власти на която и да е държава-членка на ЕС, при същите условия като гражданите на тази държава-членка. Това е залегнало в Чл. 46 от Хартата на основните права. Следователно, можете да се свържете с консулство или посолство на която и да е държава-членка на ЕС и те трябва да могат да ви помогнат.

5. Пътувам с бебето си от една държава в друга държава от ЕС. Има ли бебето ми нужда от документ за пътуване?

За децата се прилагат същите изисквания за идентификация на самоличност като гореописаните (виж въпрос 1). Държавите-членки могат да изискват допълнителни документи, ако детето пътува самостоятелно или без двамата родители. По този въпрос няма правила на ЕС, следователно трябва да се консултирате с органите на вашите страни на произход, на страните, за които пътувате или през които преминавате транзит. Имайте предвид също така, че авиокомпаниите могат да налагат допълнителни изисквания за проверка на самоличността и разрешение за пътуване на непълнолетни лица, а някои имат свои собствени формуляри. Консултирайте се с вашата авиокомпания, преди да отидете на летището.

6. Аз съм гражданин на ЕС, който живее в друга държава-членка със съпруга/та/ партньор/ката си, който/която е от трета страна. Бихме искали да пътуваме до друга държава от ЕС. Какъв документ трябва да представи партньорът/ката ми на границата?

Според правилата на ЕС членовете на семействата от трети страни могат да се ползват от същите права като членовете на семейството, които са граждани на ЕС. Това означава, че те могат да пътуват с вас до друга държава от ЕС. Членовете на семейството ви от трети страни трябва винаги да имат валиден паспорт и може да бъде поискано да покажат виза и/или документ за пребиваване. Винаги е препоръчително да се свържете с консулството или посолството на страната, в която планирате да отидете, за да разберете кои документи ще бъде помолен да представи на границата членът на вашето семейство от трета страна.

Моля, проверете този уебсайт на ЕО, за да научите дали член на семейството ви, който е от трета страна, трябва да получи виза за влизане, преди да отиде с вас в друга държава-членка на ЕС:

https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/entry-exit/non-eu-family/index_en.htm

Моля, имайте предвид: Ако притежавате карта за пребиваване като член на семейството на гражданин на ЕС и пътувате до друга държава от ЕС без члена на вашето семейство, който е от ЕС, трябва да кандидатствате за виза за влизане в тази страна.

Права на пътници

7. Пътувам до друга държава от ЕС. Полетът ми беше отменен. Какви са правата ми?

В случай на отмяна на полет, имате право на възстановяване на сумата за билета, пренасочване към друг полет или връщане. Имате право и на обезщетение, ако сте били информирани за анулирането по-малко от 14 дни преди планираната дата на отпътуване.

Моля, имайте предвид: Компенсация не се дължи, ако авиокомпанията може да докаже, че отмяната е причинена от извънредни обстоятелства, които не биха могли да

бъдат избегнати, дори ако са били предприети всички разумни мерки (напр. метеорологични условия или стачки).

8. Вчера пътувах със самолет до друга държава-членка на ЕС и полетът ми се забави с повече от 3 часа. Какви са моите права?

Ако полетът ви се забави при излитане, имате право на съдействие, на възстановяване на сумата за билета и обратен полет, в зависимост от продължителността на закъснението и разстоянието на полета. Ако поради закъснението сте пристигнали до крайната си дестинация най-малко 3 часа по-късно от очакваното, имате право на обезщетение.

Моля, имайте предвид: Компенсация не се дължи, ако авиокомпанията може да докаже, че закъснението е причинено от извънредни обстоятелства, които не биха могли да бъдат избегнати, дори ако са били предприети всички разумни мерки (напр. метеорологични условия).

9. Полетът ми до друга държава-членка на ЕС беше анулиран или отложен. Какво трябва да направя, за да се уверя, че правата ми ще са напълно спазени?

Винаги трябва първо да изпратите жалбата си на авиокомпанията. Тя има 2 месеца да ви предостави отговора си. Ако не отговори или не сте доволни от отговора, можете да подадете жалба до съответния национален орган. Списъкът на всички национални органи за контакт е достъпен [тук](#). Можете също да използвате организацията за Алтернативно разрешаване на спорове (ADR) или Платформата за онлайн решаване на спорове (ODR) (ако сте закупили билета си онлайн). И накрая, можете да продължите със съдебен иск и да предявите иск за обезщетение по правилата на ЕС, като използвате Европейската процедура за малки иски.

Моля, имайте предвид: Винаги можете да се свържете с местния Европейски потребителски център за помощ и съвет по проблеми, свързани с правата на пътниците във въздушния транспорт.

Ако искате да научите повече за горните опции, моля, проверете следния уебсайт на ЕК: https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/air/index_en.htm

Пътуване с животни

10. Пътувам до друга държава-членка на ЕС. Мога ли да взема кучето си със себе си?

Можете свободно да пътувате с кучето си, ако то има европейски паспорт за домашни любимци. Всеки упълномощен ветеринарен лекар може да ви предостави такъв документ. За да може да пътува с вас домашният ви любимец, европейският паспорт за домашни любимци трябва да покаже, че домашният любимец е ваксиниран срещу бяс, а ако пътува до Финландия, Ирландия, Малта или Обединеното кралство, също че е

третиран срещу кучешка тения. В паспортът трябва е вписан и номера на микрочипа за идентификация на вашия домашен любимец.

- 11. Бих искал да взема с мен папагала си в друга държава-членка на ЕС. Разрешено ли е?** Европейски паспорт за домашни любимци има само за кучета, котки и порове. За други животни важат национални правила, които трябва да проверите преди заминаването, за да сте сигурни, че можете да вземете вашето животно със себе си. Повече информация относно националните правила можете да намерите [тук](#).

Грижа за здравето и спешни случаи при пътуване

- 12. Пътувам със семейството си до друга държава-членка на ЕС. Какво трябва да направим в случай, че някой от нас се нуждае от спешно медицинско лечение?**

Преди да тръгнете, трябва да се уверите, че имате Европейска здравноосигурителна карта (ЕНІС). Тя обикновено се получава от социално-осигурителната институция във вашата страна. Ако се разболеете или претърпите злополука, трябва да представите вашата ЕНІС на лекар или болница от сектора на общественото здравеопазване, за се възползвате от социалното осигуряване, което имате във вашата страна. Ако нямате ЕНІС, няма ви бъде отказано лечение, но може да се наложи да платите за лечението си предварително и да поискате възстановяване на сумата, след като се приберете в родината.

Моля, имайте предвид: ЕНІС няма да покрие разходите за спасяване и репатриране. Преди да тръгнете, моля, помислете дали ще се нуждаете от допълнителна застраховка за рискове при пътуване. Допълнително застрахователно покритие би било препоръчително, ако планирате да спортувате екстремни спортове, напр. ски, гмуркане, планинско колоездене, парашутизъм, рафтинг и др.

- 13. Нуждая се от медицинско лечение, което се предлага в друга държава-членка на ЕС. Мога ли да използвам своята Европейска здравноосигурителна карта (ЕНІС) за тази цел?**

Не можете да разчитате на ЕНІС, ако причината за пътуването ви в чужбина е да получите лечение. Необходимо е предварително разрешение от компетентна институция във вашата страна за достъп до специализирано лечение в чужбина.

- 14. Пътувам до друга държава-членка на ЕС и бих искал да знам на кого да се обадя в случай на спешност. Има ли уникален телефонен номер, който мога да използвам?**

112 е европейският номер за спешни случаи, който можете да използвате безплатно от стационарни и мобилни телефони във всяка държава-членка на ЕС. Той ще ви свърже със службите за спешна помощ – полиция, линейка, пожарникари. Всяка страна-членка има и свои национални номера за спешни случаи, но може да е трудно да ги запомните наизуст всеки път, когато отивате в друга държава от ЕС. Ето защо помнете числото 112, което можете да използвате за достъп до спешните служби във всички страни от ЕС.

Носене на стоки от друга държава от ЕС

15. Бих искал да си донеса няколко бутилки вино и алкохол от друга държава от ЕС? Разрешено ли е?

Като частно лице можете да внесете алкохол или тютюн за собствена употреба. Максималните количества са както следва:

- 800 цигари
- 400 пурети
- 200 пури
- 1 кг тютюн
- 10 литра спиртни напитки
- 20 литра подсилено вино
- 90 литра вино (включително максимум 60 литра пенливи вина)
- 110 литра бира

Това са минималните ограничения, но всяка държава-членка има право да установи по-високи лимити, ако желае.

Шофиране в друга страна от ЕС

16. Премествам се в друга държава-членка на ЕС. Когато шофирам там, мога ли да използвам шофьорската книжка, издадена в моята родна страна?

Ако шофьорската ви книжка е издадена в една от 28-те държави-членки на ЕС, Исландия, Лихтенщайн или Норвегия, можете да я използвате навсякъде в ЕС. След като срокът ѝ на валидност изтече, ще трябва да я подновите в държавата, в която пребивавате (живеете там поне 185 дни през всяка календарна година поради лични връзки или работа). Имайте предвид, че ако шофьорската ви книжка вече е изтекла, органите на вашата приемаща държава няма да могат да я подновят. Свържете се с тях в разумен период от време преди датата на изтичане, за да сте сигурни, че всичко ще бъде наред.

17. Наскоро се преместих в друга държава от ЕС, като внесох и колата си. Може ли да продължи да е регистрирана в моята родна страна, въпреки че вече не живея там?

Не, не можете, освен ако не планирате да останете в приемащата страна по-малко от шест месеца. За периоди над 6 месеца сте длъжни да регистрирате автомобила си в страната, в която пребивавате.

Има обаче изключение за студентите. Ако се преместите в друга държава от ЕС, за да учите (вие сте записани в учебно заведение и притежавате валидно свидетелство за записване), можете да шофирате колата си, без да е необходимо да я регистрирате в приемащата държава. Ако обаче започнете да работите по време на следването, ще трябва да регистрирате колата си в тази страна.

НАМИРАНЕ НА РАБОТА И УСТАНОВЯВАНЕ В ДРУГА ДЪРЖАВА

18. Бих желал да отида в друга държава-членка на ЕС и да си потърся работа там. Какви практически неща трябва да взема под внимание преди това?

Всеки гражданин на ЕС има право да се премести в друга държава, за да си търси работа. Търсещите работа не могат да бъдат експулсирани, ако докажат, че продължават да търсят работа и имат истински шанс да си намерят работа. За да се насладите напълно на преживяванията си в чужбина, най-добре е да сте подготвени и информирани за няколко неща, напр. местните данъчни и социално-осигурителни системи, култура на работа, средна заплата за длъжността, която имате предвид и др. Не бива също така да подценявате важноста да имате поне основни познания за официалния език на приемащата държава, тъй като това може бъде полезно, когато търсите работа или се установявате.

Практическа информация по редица важни въпроси, като намиране на квартира, намиране на училище, данъци, разходи за живот, здравеопазване, социално законодателство, сравнимост на квалификациите и др., може да бъде намерена в базата данни „Живот и работа“ на уебсайта EURES.

19. 19. Къде мога да търся работа в друга държава-членка на ЕС?

Има много места и уебсайтове, които ви предоставят информация за възможностите за работа. Един от най-известните е EURES, който има обширен списък от работни места в целия ЕС и в страните от Европейското икономическо пространство (ЕИП).

Преди да тръгнете, можете също да посетите местното или регионалното бюро по труда за съвет. Там могат да Ви предоставят информация за възможностите за работа в чужбина. Във всяка държава-членка ще намерите множество частни агенции, специализирани в намирането на временна работа в чужбина. Както в родината Ви, така и в приемащата държава, ще намерите и много частни агенции за подбор на персонал, които могат да Ви включат в своята база данни и да предложат различни възможности за работа.

И накрая, във всяка държава-членка ще намерите различни уебсайтове, изброяващи най-новите възможности за работа. Моля, вижте по-долу примери за тези уебсайтове в Белгия, България, Гърция, Италия и Испания:

- Белгия:
 - <https://emplois.be.indeed.com/Emplois-Belgique>
 - <https://be.jooble.org/>
 - <http://jobs.euractiv.com/>
- България:
 - <https://www.jobs.bg>

- Гърция:

- Италия:
 - This link helps to find the addresses of all employment centers and agencies for work in Italy: <https://www.anpal.gov.it/cerca-sportello>
 - <https://it.indeed.com/>
 - <https://www.infojobs.it/>

- Испания:
 - <https://www.infoempleo.com/>
 - <https://www.infojobs.net/>
 - <https://www.linkedin.com/>
 - <https://www.sistemanacionalempleo.es/OfertaDifusionWEB/busquedaOfertas.do?modo=inicio>

20. Не говоря езика на държавата, в която бих искал да се преместя. Какви са възможностите ми?

Препоръчително е да имате поне познания за официалния език на приемащата държава, тъй като това значително би подобрило шансовете Ви за намиране на работа и ще улесни целия процес на установяване (получаване на документите за пребиваване, откриване на банкова сметка, намиране на апартамент).

Разбира се, не е невъзможно да се преместите в чужбина, без да знаете езика на страната, особено в страните, където освен официалния език се говори и английски, например в Белгия или Германия.

След като сте в страната домакин, може да има няколко възможности за подобряване на Вашите езикови умения. Местните общини може да предлагат безплатни или евтини курсове, има и възможности за онлайн обучение. Вашата местна агенция по заетостта също трябва да може да Ви предоставя съвети в това отношение и може би дори да субсидира Вашия езиков курс (особено ако сте регистриран като търсещ работа).

- В Белгия можете да потърсите в следните уебсайтове къде може да учите френски и/или холандски:
 - <https://www.epfc.eu/>
 - <https://www.actiris.brussels/fr/citoyens/brulingua-l-ecole-de-langues-digitale/>
 - <https://www.actiris.brussels/fr/citoyens/apprendre-une-langue/>
 - <https://www.huisnederlandsbrussel.be/en/learn-practise>

- В България можете да потърсите в следните уебсайтове къде може да учите български:
<https://fabrika-avtonomia.org/free-bulgarian-lessons/>

- В Гърция можете да потърсите в следните уебсайтове къде може да учите гръцки:

- В Италия можете да потърсите в следните уебсайтове къде може да учите италиански:
 - Провинциалните центрове за образование на възрастни (CPIA) - Centri Provinciali di Istruzione per gli Adulti. Те предлагат безплатни курсове за ограмотяване и изучаване на италиански език, които са част от системата за обучение на възрастни и включват елементи, касаещи активното гражданство. Списъкът на CPIA може да се намери на:
<https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>
 - Информацията за безплатните курсове по италиански език за чужденци може да бъде намерена и на уебсайтовете на отделни италиански общини.

- В Испания можете да потърсите в следните уебсайтове къде може да учите испански:
 - <https://eee.cervantes.es/es/index.asp>

ПРЕБИВАВАНЕ

21. Премествам се в друга държава-членка на ЕС за двумесечна програма за обмен на студенти. Трябва ли да докладвам за присъствието си на някой в приемащата държава?

През първите 3 месеца от престоя Ви, приемащата държава не може да изисква от Вас да регистрирате местожителството си. Може обаче да го направите, ако желаете. Ще бъдете помолени да представите следните документи:

- доказателство за записване в одобрено учебно заведение
- доказателство за пълно здравно осигуряване
- декларация, че разполагате с достатъчно средства, за да се издържате по време на престоя си в чужбина

22. От 6 месеца търся работа в друга държава-членка на ЕС, но все още не съм намерил нищо. Мога ли да остана по-дълго и да продължа търсенето на работа?

Националните органи може да поискат да преценят правото ви на престой, ако не сте успели да си намерите работа в рамките на първите 6 месеца от престоя си. Може да ви помолят да докажете, че активно търсите работа и имате голям шанс да си намерите такава. Затова винаги е препоръчително да съхранявате всички документи, които могат да послужат като доказателство, напр. копия на вашите кандидатури за работа, отговори

от потенциални работодатели, покани за интервюта. Може да се наложи да се регистрирате като търсещ работа в службите по заетостта в приемащата държава.

23. Загубих работа в родината си и бих искал да опитам шансовете си в друга държава-членка на ЕС. В момента получавам обезщетения за безработица. Мога ли да продължа да ги получавам, след като напусна страната?

Да, можете да продължите да получавате обезщетението си за безработица най-малко 3 месеца от страната на ЕС, в която сте работили за последно и до максимум 6 месеца, в зависимост от държавата, която плаща вашите обезщетения. Моля, не забравяйте, че трябва да сте били регистриран като безработен търсещ работа в службите по заетостта във вашата страна най-малко 4 седмици. Преди да заминете, не забравяйте да поискате формуляр U2 от службите по заетостта във вашата страна. Този документ е разрешение за износ на обезщетенията ви за безработица. След пристигане в приемащата страна, моля, следвайте следните стъпки:

- регистрирайте се като търсещ работа в службите по заетостта в приемаща държава в рамките на 7 дни от датата, на която сте престанали да бъдете регистриран в службите по заетостта в държавата, която сте напуснали
- представете вашия U2 формуляр, когато се регистрирате

Имайте предвид, че службите по заетостта в приемащата страна могат да извършват проверки на напредъка при търсенето ви на работа, сякаш получавате обезщетения за безработица от тях. Не забравяйте да се информирате за вашите права и задължения като търсещи работа в приемащата държава.

24. Участвам в едногодишна университетска програма за обмен в чужбина. След 6 месеца престой поисках да се регистрирам като пребиваващ, но от местното кметство поискаха да представя доказателство, че имам 10 000 евро по банковата си сметка. Имат ли право да искат това?

Като студент имате право да живеете в държава от ЕС, в която се обучавате през периода на обучението, ако:

- сте записан в одобрено учебно заведение
- имате достатъчно финансови средства
- имате цялостно здравно-осигурително покритие там.

Държавите-членки на ЕС нямат право да определят размера на финансовите средства, които считат за „достатъчен“. Те трябва да вземат под внимание личното ви положение. Смята се обаче, че удовлетворявате това условие, ако притежаваните от вас средства са повече от прага, под който гражданите на приемащата държава получават право на социално подпомагане или са повече от минималната пенсия за социално осигуряване, изплащана от тази страна. За студентите обикновено е достатъчно да направят обикновена декларация, в която заявяват, че разполагат с достатъчно средства, за да не се превърнат в тежест за схема за социално подпомагане в приемащата страна.

25. Преместих се в друга държава-членка на ЕС, за да работя. Може ли съпругът/гата ми, която е от трета страна да се присъедини към мен тук?

Да, гражданите на ЕС имат право да бъдат придружени от членовете на семейството си или те да се присъединят към тях, дори да не са граждани на ЕС.

26. Ние сме еднополова двойка, която би искала да се премести в друга държава-членка на ЕС. Аз съм гражданин на ЕС, докато съпругът/съпругата ми е от трета страна. Наскоро разбрахме, че страната, в която се местим, не признава еднополовите бракове. Съпругът/съпругата ми ще може ли да се присъедини към мен все пак?

Ако сте в еднополов брак и се преместите в друга държава от ЕС, приемащата страна трябва да признае вашите права и правото на пребиваване на съпруга/съпругата ви от трета страна. Това правило се прилага дори ако еднополовите бракове не са признати в приемащата държава.

27. Съпругата ми е от трета страна и би искала да живее с мен в моята родина. Може ли да се присъедини към мен, спазвайки правилата на ЕС?

Не, ако тя иска да се присъедини към вас в родината ви и досега не сте живели заедно в друга държава от ЕС, за вашата ситуация ще се прилагат само националните правила.

28. Съпругата ми и аз планираме да прекараме пенсионните си години в друга държава от ЕС. Има ли условия, които трябва да изпълним, за да се регистрираме като пребиваващи?

Да, като икономически неактивни граждани на ЕС, трябва да докажете, че имате пълно здравно осигуряване в приемащата страна и притежавате достатъчно финансови средства, за да живеете там, без да се нуждаете от подпомагане на доходите.

29. Живея в страната на пребиваване от 5 години. Исках да кандидатствам за постоянно пребиваване, но националните органи поискаха от мен да докажа, че работя и разполагам с достатъчно финансови средства. Имат ли право?

Не. След 5 години непрекъснато законно пребиваване, вие автоматично имате право на постоянно пребиваване. Приемащата страна може да провери продължителността на вашето пребиваване, но не трябва да ви иска доказателство за заетост или за достатъчно финансови средства.

30. Живея в страната си на пребиваване от 5 години. На втората година от престоя си заминах на двумесечна почивка. Това прекъсване влияе ли върху правото ми на постоянно пребиваване?

Не, непрекъснатостта на пребиваването ви в приемаща държава не се влияе от временни отсъствия, които не надвишават общо 6 месеца годишно. По-дългите отсъствия до една година не засягат непрекъснатостта на пребиваването ви, ако са оправдани от задължителна военна служба или са по важни причини, като бременност и раждане, сериозно заболяване, работа, професионално обучение или командироване в друга държава.

СЕМЕЙНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

31. Работа в приемаща държава-членка на ЕС, докато съпругата ми, която не работи и децата ми останаха в моята родна страна. От коя страна трябва да поискам детските помощи?

Ако членовете на семейството не живеят в една и съща държава-членка на ЕС, те биха могли да имат право на семейни обезщетения от различни държави. По принцип, основната страна отговорна за предоставянето на обезщетенията е страната, в която работи вашето семейство. Тъй като вие сте единственият член на семейството, който работи, следователно приемащата държава ще бъде отговорна за изплащането на семейни обезщетения.

32. Работа в друга държава-членка на ЕС, докато съпругата ми, която също работи и децата ми останаха в родината ни. От коя страна трябва да поискам детските помощи?

Ако членовете на семейството не живеят в една и съща държава-членка на ЕС, те биха могли да имат право на семейни обезщетения от различни държави. По принцип, основната страна отговорна за предоставянето на обезщетенията е страната, в която работи вашето семейство. Ако и двамата родители работят, както е във вашия случай, тогава държавата, в която живеят децата ви, е отговорна за изплащането на детските помощи. Следователно, във вашия случай трябва да плаща вашата родна страна. Ако обезщетенията във вашата страна са по-ниски, отколкото в приемащата държава, тогава разликата трябва да бъде изплатена от втората страна (приемащата държава във вашия случай), за да сте сигурни, че получавате максимална сума, на която имате право.

ПЕНСИИ ЗА ВЪЗРАСТ

33. Живея и работя в друга държава-членка на ЕС от няколко години. Връщам се в родината си. Мога ли по някакъв начин да възстановя вноските, които съм платил за бъдещата си пенсия?

Не можете да възстановите платените вноски, но няма да ги загубите. След като достигнете възрастта за пенсиониране, ще получите отделна пенсия от всяка държава от ЕС, в която сте работили или сте се осигурявали.

34. Работил съм в няколко държави-членки на ЕС, но не съм запазил всичките си фишове за заплата. Има ли институция, която следи къде и колко съм за целите на бъдещата ми пенсия?

Във всяка държава-членка на ЕС има институция за социално осигуряване, отговорна за следенето на вашите документи и вноски. След като достигнете възрастта за пенсиониране, трябва да подадете искане за пенсия в страната на вашето пребиваване, а компетентната институция ще се свърже с институциите в другите страни, в които сте работили и ще създаде преносим документ „P1“, в който ще се впишат решенията, взети от всяка държава по вашето искане за пенсия.

35. Наскоро се пенсионирах в родината си и бих искал да прекарам пенсионните си години в друга държава-членка на ЕС. Ще продължа ли да получавам пенсията си?

Да, пенсията от вашата страна ще ви се изплаща независимо от мястото на пребиваване без никакво намаление, изменение или спиране.

ПРАВА НА ПОТРЕБИТЕЛИ

36. Преди 20 месеца закупих телефон онлайн. Телефонът спря да работи, но продавачът казва, че гаранцията му е изтекла след първите 12 месеца. Прав ли е?

Не, в ЕС винаги имате право на 2-годишна гаранция безплатно. Магазинът или търговецът на дребно може да предложи по-дълъг гаранционен период, но той никога не може да бъде по-кратък от 2 години.

37. Преди 30 месеца закупих компютър от онлайн магазин. Компютърът се счупи наскоро. Имам ли право на гаранция?

Съгласно правилата на ЕС правото ви на гаранция изтича след две години. Въпреки това, винаги си струва да се свържете с продавача или да проверите националните правила, тъй като някои магазини и/или държави могат да предложат по-дълги законови гаранции.

38. Телефонът, който си купих онлайн, се счупи преди да изтече гаранцията. Съгласно правилата на ЕС мога ли да поискам незабавно възстановяване на парите?

Търговецът трябва да ви даде възможност да ремонтирате или подмените продукта. Само в случай, че и двете решения не са осъществими (напр. би било твърде скъпо да бъде поправен, продуктът вече не се предлага на пазара и т.н.), тогава можете да поискате да ви бъде възстановена сумата.

39. Купих лаптоп от онлайн търговец на дребно в друга държава-членка на ЕС. След като пристигна, разбрах, че е счупен. Опитах да се свържа с продавача, но той не иска да поеме своята отговорност. Какво трябва да направя?

Можете да се свържете с Европейски потребителски център във вашата страна. Те ще ви кажат какви са вашите права като потребител и ще ви посъветват как да процедурите с проблемния продавач. Списъкът с европейските потребителски центрове е достъпен [ТУК](#).

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРАВА

40. Бих искал да гласувам на местните избори в приемащата ми страна, но нямам представа за местната политическа система. Къде е най-добре да потърся надеждна информация?

Вярно е, че може да е трудно да разберете политическата структура на приемащата държава, особено ако се преместите от унитарна (централизирана) държава, като Полша или Латвия, във федерална държава, като Белгия или Германия.

Разумно е обаче да търсите тази информация, тъй като тя също може да Ви помогне да разберете уместността на гласуването на местните избори. Например в Белгия важни въпроси се решават на местно ниво, включително поддръжка на пътната инфраструктура и социалните грижи.

- Повече информация за политическата система на Белгия:
 - <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Belgium-Introduction.aspx>
 - <https://www.flemishparliament.eu/about-the-flemish-parliament/what-are-the-devolved-competences-the-flemish-parliament>
- Повече информация за политическата система на България:
 - <https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=8625&acro=living&lang=bg&parentId=7803&countryId=BG&living=>
 - https://egov.bg/wps/portal/egov/home!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIj_o8ziPQItHA39LYy8_c2cnQ0cfX2CzYL9vAwNLEz0wwkpiAJKG-AAjgZA_VFgJXATLAzdDMAmuDoFuxgZuJpBFeAxoyA3wiDTUVERAA8o_6Yl/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/
- Повече информация за политическата система на Гърция:
- Повече информация за политическата система на Италия:
 - <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Italy-Introduction.aspx>
 - <https://www.thelocal.it/20170518/italys-political-system-key-things-to-know>
 - <https://www.tuttitalia.it/>
- Повече информация за политическата система на Испания:
 - https://administracion.gob.es/pag_Home/espanaAdmon/comoSeOrganizaEstado/Sistema_Politico.html#.YBkYhuhKjIU
 - https://administracion.gob.es/pag_Home/espanaAdmon/comoSeOrganizaEstado/EntidadesLocales.html#.YBkYmehKjIU

41. Живея в държава-членка на ЕС, която не е родината ми. Бих искал да гласувам на изборите за ЕС. Трябва ли да се върна в родината си, за да гласувам?

Не, гражданите на ЕС могат да избират дали да гласуват в родината си или в държавата, в която пребивавам. Ако решите да гласувате в приемащата страна, ще трябва да се регистрирате в избирателния списък. Моля, проверете крайните срокове за процедурите за регистрация, тъй като те обикновено се затварят доста преди изборите.

42. Бих искал да гласувам на изборите за Европейски парламент от страната, в която пребивавам. Мога ли да избира дали да гласувам за кандидатите от моята родина или от приемащата страна?

Да, можете да изберете дали да гласувате за кандидати в държавата, където пребивавате (като се регистрирате в списъка в приемащата ви община) или в родината (в този случай трябва да проверите дали все още сте регистрирани, за да гласувате в своята страна или ако е необходимо да се регистрирате отново). Различните държави от ЕС предоставят различни възможности за своите граждани, живеещи в чужбина: гласуване по пощата, гласуване от посолство или консулство.

43. Имам ли право да гласувам на местните избори в страната, където пребивавам?

Да, всеки гражданин на ЕС, който не е гражданин на страната на ЕС, в която живее, има право да гласува и да се кандидатира на общински избори в тази държава при същите условия като гражданите на тази страна. За да участвате, ще трябва да кандидатствате, за да бъдете включени в избирателния списък, тъй като регистрацията е автоматична само в 13 страни от ЕС, напр. Германия, Литва, Латвия, Австрия, Словакия, Унгария¹.

44. Току-що научих, че гласуването е задължително в страната, където пребивавам. Ще бъда ли задължен да гласувам, ако се регистрирам в списъка за местните избори или задължението е валидно само за гражданите на тази държава?

Ако гласуването на местните избори е задължително в страната, където пребивавате и след регистрацията сте били включени в избирателния списък на тази страна, ще трябва да гласувате. Гласуването е задължително в Белгия, Кипър, Гърция и Люксембург.

Моля, имайте предвид: Задължението за гласуване може да обезкуражи много мобилни граждани на ЕС да се регистрират за местните избори. Въпреки това, в някои страни, напр. Белгия, ако не можете да гласувате, можете да определите пълномощник, който ще гласува от ваше име.

45. Исках да гласувам на местните избори в страната, където пребивавам, но един държавен служител ми каза, че трябва да бъда жител на тази държава повече от пет години, за да мога да получа това право. Прав ли е той?

Той има право, ако в момента живеете в Люксембург. Специални правила могат да се прилагат в онези държави от ЕС, където гражданите от други националности представляват повече от 20% от общия електорат. В такива случаи приемащата държава може да изиска допълнителен период на пребиваване, преди да ви позволи да участвате в общински избори. Днес единствената такава държава е Люксембург, която изисква мобилните граждани на ЕС да пребивават повече от 5 години, преди да им дадат право на глас.

¹ https://faireu.ecas.org/wp-content/uploads/2019/02/FAIREU_Synthesis-Report-1.pdf (access on 17 Dec. 19)

46. Бих искал да знам как да се регистрирам, за да гласувам на местните избори в страната, където пребивавам. Към кого да се обърна?

Ще получите най-актуалната информация относно крайните срокове, ако се свържете с местната община. Европейската комисия също има специален уебсайт за гласуването на местни избори, където можете да изберете държавата си на пребиваване, за да научите повече за процедурите. Уебсайтът е достъпен [ТУК](#).

47. Бих искал да се кандидатирам за местните избори в страната, където пребивавам. Разрешено ли ми е да се кандидатирам за кмет?

Всеки гражданин на ЕС, който не е гражданин на страната от ЕС, в която живее, има право да гласува и да се кандидатира на общински избори в тази държава при същите условия като гражданите на тази страна. Въпреки това, някои държави-членки позволяват само техни граждани да станат кметове. Такъв е случаят с Белгия, България, Кипър, Франция, Гърция, Италия, Литва, Полша, Румъния и Словения.

48. От няколко години живея в чужбина в друга държава-членка на ЕС. В моята родина се провеждат национални избори тази година. Разрешено ли съм да гласувам?

Няма правила на ЕС относно вашите права да участвате в изборите на вашата страна, ако живеете в чужбина. Всяка държава е свободна да реши дали и как можете да гласувате от чужбина. Трябва да се свържете с посолството на вашата държава или консулство в държавата си на пребиваване, за да получите повече информация относно вашите права.

КЪДЕ ДА ПОТЪРСИМ СЪВЕТ, КОГАТО НЕЩАТА СЕ ОБЪРКАТ

49. Жена ми, която не е гражданка на ЕС, би искала да се присъедини към мен в страната, където живея от 5 години. Разрешено ли ѝ е да се присъедини към мен? Има ли служба в ЕС, с която бих могъл да се свържа, за да науча повече за правата си?
Ако имате въпрос относно вашите права като гражданин на ЕС или правата на членовете на вашето семейство, можете да се свържете с Your Europe Advice. Това е безплатна консултантска услуга, състояща се от екип от правни експерти, които могат да предоставят съвети на всички официални езици на ЕС. Можете да изпратите въпроса си, като кликнете върху следната връзка [link](#).

50. Имам проблем с публичните власти в страната, където пребивавам. Съпругът/съпругата ми, който/която не е гражданин на ЕС кандидатства за документ за пребиваване преди почти година, но досега не сме получили отговор. Ние трябваше да пътуваме заедно, но той/тя не може да се присъедини към мен без необходимите документи. С кого да се свържа в този случай?

Ако властите не изпълняват задълженията си съгласно законодателството на ЕС, SOLVIT може да окаже съдействие. SOLVIT може да ви помогне, ако се сблъскате с трудности относно правата на пребиваване, признаване на професионална квалификация,

получаване на здравно осигуряване и т.н. Можете да използвате SOLVIT безплатно, а уебсайтът им може да намерите [ТУК](#).

51. Търся информация за възможностите за финансиране, предлагани за МСП. Информацията, която намерих онлайн, изглежда непълна и имам още няколко конкретни въпроса. Има ли услуга на ЕС, с която мога да се свържа по този въпрос?

Можете да се свържете с Центъра за контакти Europe Direct, който отговаря на всеки въпрос на обществеността относно Европейския съюз, по телефон или имейл, безплатно. Можете да се свържете с Europe Direct навсякъде в ЕС, безплатно на 0080067891011 или да изпратите въпроса си [онлайн](#).

52. Смятам, че моята страна нарушава законодателството на ЕС. Мога ли да се свържа директно с Европейската комисия?

Можете да се свържете с Европейската комисия относно всяка мярка (закон, регламент или административно действие) или практика на вашата страна, която смятате, че е в разрез с правото на Съюза. За да подадете жалба, моля, следвайте стъпките на този [уебсайт](#).

53. Считам, че жалбата ми до Европейската комисия не е разгледана правилно. Също така бях третиран по много непрофесионален начин от държавен служител от Европейската комисия. Има ли конкретен орган на ЕС, който да ми помогне?

Можете да подадете жалба до Европейския Омбудсман. Това е независим и безпристрастен орган, който държи институциите и агенциите на ЕС да отчитат и насърчават добрата администрация. За да направите оплакване, моля, следвайте този линк [link](#).

ПЪТУВАНЕ ПО ВРЕМЕ НА COVID-19

54. Мога ли да се преместя със семейството си в друга държава-членка на ЕС по време на COVID-19 пандемията?

Предвид динамиката на пандемията и факта, че ситуацията се променя ежедневно, е трудно да се отговори на този въпрос. В зависимост от държавата, в която искате да се преместите, може да има определени ограничения, които трябва да проверите предварително.

По време на пандемията в повечето държави-членки на ЕС не се препоръчват пътувания, които не са от съществено значение. Ако все пак решите да пътувате, властите могат да изискат отрицателен тест преди влизането Ви или карантина (между 7-14 дни) при пристигане. Съвсем наскоро обаче Белгия въведе забрана за несъществени пътувания до 1 март.

Ето защо е важно да проверите най-новите мерки, преди да напуснете страната си. Европейската комисия създаде уебсайт Re-open EU с общ преглед на здравната ситуация в

европейските страни въз основа на данни от Европейския център за профилактика и контрол на заболяванията (ECDC). Той се актуализира често и е достъпен на 24 езика:
<https://reopen.europa.eu/en/>

Повече информация за ситуацията и мерките в страните:

- Белгия: <https://www.info-coronavirus.be/en>
- България: <https://coronavirus.bg>
- Гърция:
- Италия:
<http://www.salute.gov.it/portale/nuovocoronavirus/homeNuovoCoronavirus.jsp?lingua=english>
- Испания:
<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/situacionActual.htm>

УСЛУГИ И ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ, ДОСТЪПНИ ЗА МОБИЛНИ ГРАЖДАНИ НА ЕС НА МЕСТНО НИВО

Белгия, Брюксел

- **Project APPROach**, управляван от община Етербек, насочен към подобряване на социалното и политическо включване на мобилните граждани на ЕС на местно ниво. Той предоставя информация за системата на гласуване, записването в училище, гражданската ангажираност и социалния живот: <https://etterbeek.project-approach.eu/>
- **Центрове за възрастни и непрекъснато обучение**, предлагащи евтини курсове по френски и холандски език (предлагат се и други езици)
 - <https://www.gltt.be/en/courses/language-courses>
 - <https://www.cvosemper.be/en/languages/french>
 - <https://www.huisnederlandsbrussel.be/en/learn-practise/praktisch>
 - <https://www.epfc.eu/>
- **Expat Info Dask** предлага персонализирана услуга за административна помощ на всички, които идват на работа в Брюксел, в или около европейските и международните институции: <http://www.commissioner.brussels/i-am-an-expat>
- **Europe Direct** е информационен и документационен център на Европейския съюз, позволяващ директен контакт между ЕС и гражданите на региона Брюксел-столица: <https://visit.brussels/fr/sites/europedirect/#>

България

- **Europe Direct Bulgaria** е информационен и документационен център на Европейския съюз, позволяващ директен контакт между ЕС и гражданите на всички региони в България: https://ec.europa.eu/bulgaria/services/contact-points_bg

- **Министерство на вътрешните работи** – Дирекция „Миграция“ отговаря за издаването на документи: Дългосрочно и постоянно пребиваване в България за граждани на ЕС и членове на техните семейства. „Разрешителни за дългосрочно пребиваване“ предоставя подкрепа и информация чрез своя ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЧУЖДИТЕ И ГРАЖДАНИТЕ НА ЕС:
<https://www.mvr.bg/migration/Citizens-of-EU>
- Регионалните информационни центрове на територията на Република България предоставят разнообразна информация, услуги и подкрепа както на гражданите на страната, така и на временните жители на съответната територия.
ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР <http://archive.eufunds.bg/bg/page/784>
- Софийски регионален информационен: <https://www.sofia.bg/en/web/sofia-municipality/>

Италия

- **Центрове за възрастни и непрекъснато обучение**, предлагащи безплатни курсове по италиански език:
- **Провинциалните центрове за образование за възрастни** предлагат безплатни курсове за ограмотяване и обучение на италиански език, които са част от системата за образование за възрастни и също включват елементи, касаещи активно гражданство. Списъкът с тези центрове може да се види на:
<https://cercalatuascuola.istruzione.it/cercalatuascuola/>
- **Italiano.rai.it** – порталът на италиански език, създаден от Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието, Университета и научните изследвания и Rai Educational, за да помогне на чужденците да учат италиански като втори език, както и да разберат различните аспекти на гражданския живот и да се доближи до принципите на Конституцията: <http://www.italiano.rai.it/livello/livello-a1/487/default.aspx>
- **“MyEU. Портал за млади хора в движение за насърчаване на активното гражданство в Европейския съюз”**. Порталът предоставя информация на млади хора (18-35 години), които живеят, учат, работят в чужбина или възнамеряват правят това:
<https://www.myeuportal.eu/it/sul-progetto-myeu>

Гърция

- **Министерство за защита на гражданите**: предоставя информация за изискванията за пребиваване, които важат за мобилните граждани на ЕС и техните семейства. Повече информация можете да намерите на:
<http://www.immigration.gov.gr/web/guest/immigration>.
- **Центрове за обслужване на граждани**: В тях на едно гише могат да се извършат няколко административни формалности и гражданите могат да бъдат информирани по всички въпроси на публичната администрация. Повече информация е на разположение на Ermis.Gov, където има списък на местните центрове за обслужване на граждани:
<http://www.ermis.gov.gr/portal/page/portal/ermis/KeplIndex>.
- **Центрове за обучение през целия живот в общините на регионите на Централна Гърция и Южен Егейски регион**: Центрове за обучение през целия живот могат да бъдат

създадени и функционират в общините на регионите на Централна Гърция и Южен Егейски район при поискване, където ще се реализират образователни програми за общо образование за възрастни, както и дейности на национално и местно ниво. Повече информация: <https://www.inedivim.gr/en/programmes-actions/lifelong-learning-centres-municipalities-regions-central-greece-and-south-aegean>.

- **Линия за обслужване на гражданите:** Има и телефонна линия за граждани, която може да предостави информация за всички документи, необходими за горните процедури, както и информация за общинската система за паркиране, разрешителни за паркиране, местни избори и всичко свързано с услугите, предоставяни от Атина. (Тел: 1595 (понеделник до неделя от 07:00-23:00) Повече подробности за телефонната линия за граждани можете да намерите на уебсайта на град Атина: <https://www.cityofathens.gr/en/serving-citizens/citizens-helpline>.

Град Атина редовно провежда програми за обучение на гръцки език за възрастни мигранти, тъй като познаването на езика е основна потребност, както е видно от контактите с представители на мигрантската общност: (<https://www.cityofathens.gr/en/educational-programmes-0>)

- **Gefyres** означава "мостове" и това е името на групата доброволци, които преподават гръцки като чужд език безплатно за възрастни, бежанци и мигранти. Подробна информация е достъпна на: <https://www.accmr.gr/en/services/service/1360.html>.

Предлагат се също уроци по гръцка история и култура.

EDIC (Информационен център Europe Direct): Информационните центрове Europe Direct са информационни и документационни центрове на Европейския съюз, позволяващи директен контакт между ЕС и гражданите на Гърция. В страната работят следните Информационни центрове Europe Direct:

1. Europe Direct ELIAMEP (по предварително уговорена среща)

Адрес: 49, Vas. Sofias Ave. 10676 Athens Greece, Email: europa.direct@eliamep.gr, Tel: +30 210 7257110, Website: <https://www.europedirectELIAMEP.gr>

2. Europe Direct Lamia (по предварително уговорена среща)

Адрес: Fleming & Erithrou Stavrou street 35131 Lamia Greece, Email: ipelamia@otenet.gr, Tel: +30 2231 351500, Website: <http://www.europedirectlamias.eu/>

3. Europe Direct Северен Егейски регион (по предварително уговорена среща)

Адрес : University hill 81100 Mitilini Greece, Email: europedirect@soc.aegean.gr, Tel: +30 22510 36521-2, Website: <http://www.europedirect-northaegian.gr/>

4. Europe Direct Университета на Пирей (по предварително уговорена среща)

Адрес: 126 Grigoriou Labraki street 18532 Piraeus Greece, Email: devlabunipi@gmail.com , Tel: +30 210 4142490, Website: <http://europedirect.unipi.gr/>

5. Europe Direct Нафплио (по предварително уговорена среща)

Адрес: 34 Vas. Konstantinou Av. 21100 Nafplio Greece, Email: andronikitz@gmail.com , Tel:+30 6977307864, Website: <https://europedirectnafplio.gr/>

6. Europe Direct Западна Македония (по предварително уговорена среща)

Адрес: 7is Noemvriou str, No 9 53100 Florina Greece, Email: info@europedirect-oenef.eu

Tel:+30 23851014 46, Website: <https://www.europedirect-oenef.eu/>

7. Europe Direct Обществено предприятие на община Солун (по предварително уговорена среща)

Адрес: 1 Vas Georgiou A av Building E 54640 Thessaloniki Greece, Email: europa-direct@kedith.gr,
Tel: +30 2313 317353

8. Europe Direct Централна Македония (по предварително уговорена среща)

Адрес: 54 Marinou Antypa street 57001 Thessaloniki Greece, Email: europedirect@afs.edu.gr

Tel: +30 2310 492853, Website:

<https://www.afs.edu.gr/%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CF%80%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82-europe-direct/>

9. Europe Direct Крит (по предварително уговорена среща)

Адрес: Region of Crete Eleftherias square 1 71201 Heraklion/Crete Greece, Email: europedirect@crete.gov.gr Tel: +30 2813 336330, Website: <https://www.europedirect-crete.gr/>

10. Europe Direct Комотини (по предварително уговорена среща)

Адрес: 15 N. Tsanakli street 69132 Komotini Greece, Email: info@europedirectkomotini.eu

Tel: + 302531082051-55, Website: <http://europedirectkomotini.eu/>

11. Europe Direct Атина (по предварително уговорена среща)

Адрес: Serafeio, Peiraios & Petrou Ralli 11854 Athens Greece, Email: europedirect@athens.gr

Tel: +30 210 3450393, Website: <http://europedirect-cityofathens.gr/>

12. Europe Direct Додеканес (по предварително уговорена среща t)

Адрес: 72 28th October street 85131 Rhodes Greece, Email: europedirect@ando.gr

Tel: +30 22410 75323, Website: <http://www.ando.gr/europedirect/home>

13. Europe Direct Ксанти (по предварително уговорена среща)

Адрес: 12 Vas. Sofias 67100 Xanthi Greece, Email: europedirect@duth.gr, Tel: +30 2541 079115

14. Europe Direct Район Тесалия (по предварително уговорена среща)

Адрес: Papanastasiou & Koumoudourou 41110 Larissa Greece, Email:
europedirect@thessaly.gov.gr, Tel: +30 2413 506315

15. Europe Direct Патра (по предварително уговорена среща)

Адрес: 32, N.E.O PATRON - ATHINON & Amerikis Street 26441 Patra Greece, Email:
info@edic.pde.gov.gr, Tel: +30 2613 613645-646, Website: <http://europedirect.pde.gov.gr/gr/>

16. Europe Direct Халкидики

Адрес: KASSANDRIA-SIVIRI, 63077, KASSANDRIA, Chalkidiki, Email: eu.direct_halkidiki@business-mentality.com, Tel: +30 2311 221517, Website: <http://www.europedirect-halkidiki.eu/>

17. Europe Direct Нафплио

Адрес: 20 Siggrou street 21100 Nafplio, Email: europedirect@ptapel.gr, Tel: +30 27523 62141,
Website: <http://www.europedirectnafplio.gr>

- Интересна информация има и на следната хипервръзка:
<http://livingingreece.gr/2007/05/13/free-greek-language-lessons/> .

Испания

- **Министерство на вътрешните работи** – предлага информация за условията за упражняване правата за влизане и излизане, свободно движение, престой, пребиваване, постоянно пребиваване и работа в Испания от граждани на други държави-членки на Европейския съюз: <http://www.interior.gob.es/web/servicios-al-ciudadano/extranjeria/ciudadanos-de-la-union-europea>
- **Министерство на труда, миграцията и социалното осигуряване** – чрез Портала на чужденците Министерството предоставя информация за административните процедури за изучаване, живеене и работа в Испания за европейски мобилни граждани. Порталът също така предоставя формуляр за кандидатстване, информационни листове, местоположението на офиса за чужденците и друга полезна информация: <http://extranjeros.mitramiss.gob.es/es/informacioninteres/informacionprocedimientos/ciudadanoscomunitarios/index.html>
- **Генерална дирекция на полицията**. Полицията също предлага информация за административните процедури и изискванията за краткосрочно и дългосрочно пребиваване в Испания за граждани на Европейския съюз: https://www.policia.es/documentacion/comunitarios/est_resid.html

- **Europe Direct Испания** е информационен и документационен център на Европейския съюз, позволяващ директен контакт между ЕС и гражданите на Испания. Има няколко офиса на територията на страната:
- https://ec.europa.eu/spain/services/contact-points_es

Правна справка

- Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на гражданите на Съюза и членовете на техните семейства да се движат и пребивават свободно на територията на държавите-членки за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и за отмяна на директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО
- Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно координацията на социално-осигурителните системи
- Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива на Съвета 85/577/ЕИО и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
- Директива 94/80/ЕО на Съвета от 19 декември 1994 г. за определяне на подробни условия за упражняване на правото на глас и да се кандидатира на общински избори от граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която те не са граждани
- Council Directive 94/80/EC of 19 December 1994 laying down detailed arrangements for the exercise of the right to vote and to stand as a candidate in municipal elections by citizens of the Union residing in a Member State of which they are not nationals
- Директива 94/80/ЕО на Съвета от 19 декември 1994 г. за определяне на подробни условия за упражняване на правото на глас и да се кандидатира на общински избори от граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която те не са граждани
- Директива 93/109/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 г. за определяне на подробни разпоредби за упражняване на правото на глас и да се кандидатира на избори за Европейски парламент за граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, в която не са граждани.